

Verder met AstraZeneca

Naar aanleiding van de beslissing om door te gaan met de vaccinatie met AstraZeneca voor 60-plussers zijn er veel vragen binnengekomen bij ouderenorganisaties over dit vaccin. Op de website staan antwoorden op veel voorkomende vragen:

[Wat moet ik weten over vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin? | Rijksoverheid.nl](#)

Daarnaast treft u hieronder een aantal specifieke vragen over dit vaccin en de antwoorden.

AstraZeneca in combinatie met onderliggend lijden

Ik ben 60 plus en heb meerdere chronische aandoeningen. Is het AstraZeneca vaccin voor mij wel veilig?

Wat als ik trombose heb en al antistolling gebruik?

Voor een persoonlijk advies en informatie over de vaccinatie adviseren wij u om contact op te nemen met uw huisarts of specialist. Als u twijfelt over de veiligheid van het vaccin in combinatie met een specifieke aandoening, dan is het altijd raadzaam om dit met uw arts te bespreken. Ook in de richtlijn van het RIVM is informatie te vinden over aandoeningen die aandacht vragen bij vaccinatie. U vindt deze richtlijn hier: [COVID-19-vaccinatie | LCI richtlijnen \(rivm.nl\)](#). Daarnaast geldt dat mensen, en met name ouderen, met een chronische aandoening vaak ook een sterk verhoogde kans hebben op ernstige ziekte door COVID-19. Het AstraZeneca vaccin beschermt goed tegen ernstige ziekte en ziekenhuisopname als gevolg van COVID-19.

Mensen die eerder een trombose of embolie hebben gehad, hebben niet meer risico op de heel zeldzame bijwerking die na vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin wordt gezien. Dit geldt ook voor mensen die trombose of embolieën door COVID-19 hebben gehad. Op de website van de Trombosestichting is meer informatie hierover te vinden. Als u bijvoorbeeld antistollingsmiddelen gebruikt, onder behandeling staat van een trombosedienst of een stollingsziekte heeft, dan krijgt u op de vaccinatie-locatie eerst een gesprek met de arts of verpleegkundige, zodat het vaccineren voor u zonder problemen verloopt.

Vaccinatiestrategie

Wordt 60 plus wel door gevaccineerd om de voorraad die is ingekocht op te maken? Zijn wij proefkonijn?

Op basis van de nu beschikbare gegevens lijkt het erop dat de zeer zeldzame bijwerking van stolselvorming in combinatie met een verlaagd aantal bloedplaatjes vaker optreedt bij mensen jonger dan 60 jaar. Bij mensen van boven de 60 jaar zijn weinig meldingen gedaan. En mensen van 60 jaar en ouder lopen wel een sterk verhoogd risico op een ernstig beloop van COVID-19. Juist omdat het risico op gezondheidsschade als gevolg van COVID-19 bij 60-plussers hoog is, en de kans op deze bijwerking bijzonder klein, adviseert de Gezondheidsraad zoveel mogelijk van de beschikbare vaccins, inclusief de AstraZeneca-vaccins, in te zetten bij deze groep.

Waarom krijg ik opeens te horen dat ik met AstraZeneca word gevaccineerd terwijl ik al een oproep had voor Pfizer? (verschillende vragen van mensen 60-65 die als zorgverlener werken)

Op basis van nieuwe adviezen en inzichten kan het voorkomen dat in de vaccinatiestrategie soms gekozen is om een bepaalde groep een ander vaccin aan te bieden. Het streven is om alle kwetsbare groepen (waaronder 60-plussers) zo snel mogelijk een vaccin aan te bieden. Het advies is om altijd gebruik te maken van het eerst aangeboden vaccin, zodat u zo snel mogelijk gevaccineerd wordt. Alle COVID-19-vaccins beschermen goed tegen ernstige corona (waarvoor opname in het ziekenhuis nodig is).

Risicoafweging & bijwerkingen

Waarom wegen bij 60plus de nadelen niet op tegen de voordelen? Zeker met onderliggend lijden geldt dat toch ook voor 60 min?

Het is heel voorstelbaar dat mensen vragen of zorgen hebben over mogelijke bijwerkingen die sommige vaccins kunnen veroorzaken. Op basis van de nu beschikbare gegevens lijkt het erop dat deze zeer zeldzame bijwerking van ernstige trombose en een laag aantal bloedplaatjes voornamelijk optreedt bij mensen jonger dan 60 jaar. Bij mensen van boven de 60 jaar zijn weinig meldingen van deze bijwerking gedaan. Tegelijkertijd is het risico op ernstige ziekte en sterfte door COVID-19 bij deze groep juist wel sterk verhoogd. Daarom is het van groot belang dat 60-plussers snel zijn beschermd tegen het virus, want een besmetting brengt voor hen grotere gezondheidsrisico's met zich mee. Dat is dan ook de reden dat de Gezondheidsraad adviseert de vaccins van AstraZeneca juist ook voor ouderen in te zetten.

Op basis van de nu beschikbare gegevens zien we deze bijwerking voornamelijk bij mensen jonger dan 60 jaar. Het sterfterisico als gevolg van COVID-19 voor mensen jonger dan 60 jaar ligt volgens de Gezondheidsraad tussen 0,2 tot 2 per 100.000 personen. De Gezondheidsraad stelt op basis hiervan vast dat voor mensen jonger dan 60 jaar het risico op sterfte door COVID-19 in dezelfde orde grootte of zelfs kleiner is dan het risico op sterfte door de bijwerking. Natuurlijk zijn er binnen deze groep ook mensen met onderliggend lijden. Mensen uit medische hoog-risicogroepen die jonger zijn dan 60 jaar krijgen daarom een ander vaccin aangeboden, waaronder mensen met bijvoorbeeld een BMI >40 en mensen met het syndroom van Down. Zij krijgen een ander vaccin aangeboden en kunnen hiervoor al terecht bij de GGD'en.

Informatie over de bijwerkingen van AstraZeneca vindt u op:

[Veiligheid coronavaccin | Vaccinatie tegen het coronavirus | Rijksoverheid.nl](#)
[COVID-19 Vaccin AstraZeneca \(Vaxzevria\) | Vaccinaties | College ter Beoordeling van Geneesmiddelen \(cbg-meb.nl\)](#)
[Bijwerkingen | RIVM](#)
[Update van bijwerkingen \(lareb.nl\)](#)

Hoe herken ik de zeer zeldzame bijwerkingen en hoe herken ik het als er echt iets mis gaat? En bij wie kan ik dan terecht?

De klachten die passen bij de zeer zeldzame bijwerkingen van ernstige trombose met een laag aantal bloedplaatjes zijn:

- kortademigheid;
- pijn op de borst of in de buik;
- zwelling of kou in arm of been;
- ernstige of verergerende hoofdpijn of wazig zicht;
- aanhoudende bloeding;
- meerdere kleine blauwe plekken, rode of paarse plekjes, of bloedblaren onder de huid.

Deze klachten treden meestal op binnen twee weken. Het is belangrijk om direct medische hulp in te schakelen als u deze klachten krijgt na vaccinatie met AstraZeneca. Voor meer informatie verwijzen we ook naar de website van het bijwerkingencentrum Lareb: <https://www.lareb.nl/>

Kan ik kiezen/wachten

Als ik nu AstraZeneca weiger, mag ik op een ander moment dan wel nog een ander middel?

Het is door de schaarste van de vaccins niet mogelijk om op dit moment zelf een ander vaccin te kiezen. Wanneer u het aangeboden vaccin niet wilt ontvangen, kunt u de uitnodiging voor vaccinatie

natuurlijk wel afwijzen. Het is nu nog niet bekend of mensen op een later moment zelf kunnen kiezen voor een bepaald coronavaccin.

Ik ben 60 plus. Mijn vertrouwen in AstraZeneca is helemaal weg. Wat nu?

Het is heel voorstelbaar dat u vragen of zorgen heeft over mogelijke bijwerkingen en de risico's die sommige vaccins met zich meebrengen. We willen benadrukken dat voor mensen ouder dan 60 jaar het risico op ernstige ziekte en sterfte vele malen hoger dan het risico op de zeldzame bijwerking. Laat u goed informeren met behulp van bijvoorbeeld:

[Veiligheid coronavaccin | Vaccinatie tegen het coronavirus | Rijksoverheid.nl](#)
[COVID-19 Vaccin AstraZeneca \(Vaxzevria\) | Vaccinaties | College ter Beoordeling van Geneesmiddelen \(cbg-meb.nl\)](#)

[Bijwerkingen | RIVM](#)

[Update van bijwerkingen \(lareb.nl\)](#)

Tweede prik

Waarom moet het twee keer en hoeveel tijd moet er tussen zitten?

Waarom hoor ik verschillende verhalen over de tijden tussen de twee vaccins?

Het AstraZeneca-vaccin bestaat uit 2 prikken. De 2e prik volgt 12 weken na de 1e prik (84 dagen). De Gezondheidsraad adviseert om de 2e prik in de 12e week na de 1e prik te geven. Een 2e prik is nodig voor optimale bescherming tegen het coronavirus. Hetzelfde geldt voor de vaccins van BioNTech/Pfizer en Moderna.

Hoe veilig is het vaccin

Kan ik het vaccin nog wel vertrouwen?

Veiligheid van het coronavaccin staat bovenaan. Hier gelden strenge eisen voor. Net als bij andere vaccins. Bij twijfel over de veiligheid van een vaccin mag het niet worden toegelaten in Nederland. Ook voor de bijwerkingen gelden strenge regels. De voordelen (de werkzaamheid van vaccins) moeten groter zijn dan de nadelen (eventuele bijwerkingen). Het vaccin van AstraZeneca beschermt goed tegen ernstige ziekte door corona.

De vaccins moeten veilig en betrouwbaar zijn en goed werken. Daar oordeelt het Europees Geneesmiddelenbureau (EMA) samen met het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) over. Ook nadat vaccins zijn goedgekeurd, worden ze in de gaten gehouden. Een Europees bewakingssysteem monitort de veiligheid van de coronavaccins.

Hoe ziet de toekomst er uit?

Kan ik het virus nog wel doorgeven? Dus hoe zit het als ik gevaccineerd ben maar mijn kleinkinderen bijvoorbeeld nog niet?

Of het vaccin ook de verspreiding van het coronavirus voorkomt, is nog niet bekend. Het is nog niet duidelijk of gevaccineerde mensen het virus nog bij zich kunnen dragen. Of over kunnen dragen op anderen. De verwachting is dat vaccinatie het aantal dagen dat iemand besmettelijk is sterk inkort. Bovendien wordt verwacht dat door de vermindering van klachten bij mensen, zoals hoesten en niezen, de transmissie wordt beperkt. Hier lopen nog onderzoeken naar.

Meer informatie:

- [Wat moet ik weten over vaccinatie met het AstraZeneca-vaccin? | Rijksoverheid.nl](#)
- [Volgorde vaccinatie voor mensen die niet in de zorg werken | Vaccinatie tegen het coronavirus | Rijksoverheid.nl](#)
- [Veiligheid coronavaccin | Vaccinatie tegen het coronavirus | Rijksoverheid.nl](#)
- [Interview: Speuren naar bijwerkingen van coronavaccins | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)
- [Vilans.nl/levenincoronatijd](#)